

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 1997 M. RUGPJŪČIO 22 D. NUTARIMO NR. 912 „DĖL ŽEMĖS ŪKIO
PASKOLŲ GARANTIJŲ FONDO“ PAKEITIMO
(TAP NR. 22-1430(2); TAIS NR. 22-9420(3))**

2022-08-18 Nr. NV-2396

Vilnius

1. Projekto rengėja – Žemės ūkio ministerija (ŽŪM).

2. Projekto tikslas – sumažinti dėl Rusijos Federacijos agresijos prieš Ukrainą sukeltų neigiamų pasekmių ekonomikai daromą įtaką ūkio subjektams, kurių veikla susijusi su žemės ūkiu, maisto ūkiu, miškų ūkiu, kaimo plėtra, akvakultūra ir žuvininkyste ir kurie susiduria su finansiniais sunkumais, sudarant palankesnes sąlygas pasiskolinti iš finansų įstaigų.

3. Dabartinė situacija:

Pagal šiuo metu galiojančio Vyriausybės 1997 m. rugpjūčio 22 d. nutarimo Nr. 912 nuostatas, UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondas (toliau – Bendrovė) negali teikti individualių garantijų sunkumų dėl Rusijos agresijos prieš Ukrainą patiriantiems ūkio subjektams.

Esant sudėtingai ekonominei situacijai dėl Rusijos agresijos prieš Ukrainą ūkio veiklos subjektai vis dažniau susiduria su finansiniais sunkumais ir lėšų, skirtų veiklai vykdyti, trūkumu dėl išaugusių pašarų, trąšų, energetinių išteklių kainų.

Finansavimo prieinamumas rinkoje dėl didelio rizikingumo su minėtomis problemomis susiduriantiems subjektams yra ribotas. Su finansiniais sunkumais susiduriantiems ūkio subjektams finansų įstaigos atsisako suteikti paskolas ir (ar) finansinės nuomos (lizingo) paslaugas dėl nepakankamų įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo priemonių. Ūkio subjektai susiduria su apyvartinio kapitalo, kuris reikalingas ūkio veiklos tęstinumui bei dirbančiųjų pajamų užtikrinimui, žemės ūkio produktų supirkimui, išankstiniam atsiskaitymui su žemdirbiais ir kt., trūkumu.

Valstybės intervencijos būtinybę dėl Rusijos vykdomos karinės agresijos prieš Ukrainą sukeltos krizės identifikavo ir Europos Komisija, priimdama 2022 m. kovo 24 d. Komunikatą „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti dėl Rusijos karinės agresijos prieš Ukrainą, sistema“, kuris sudaro sąlygas valstybėms narėms įgyvendinti priemones, skirtas finansuoti susidariusį likvidumo poreikį verslo subjektams ir taip sušvelninti / sumažinti ekonominę Rusijos agresijos prieš Ukrainą, ES ir tarptautinių partnerių įvestų sankcijų ir atsakomųjų priemonių, kurių ėmėsi, pvz., Rusija, poveikį.

Vyriausybės 2022 m. balandžio 13 d. nutarimu Nr. 354 „Dėl valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų perdavimo Lietuvos Respublikos finansų ministerijai“ nutarta ŽŪM patikėjimo teise valdomas Bendrovės akcijas perduoti FM (šiuo metu jau yra pasirašytas akcijų perdavimo–priėmimo aktas).

4. Projekto esmė: siūloma:

- sudaryti galimybę teikti iki 90 proc. individualias garantijas dėl neatgautos paskolos dalies grąžinimo ir neatgautos finansinės nuomos 3 (lizingo) sutartyje nustatytos kainos ar jos dalies sumokėjimo arba iki 35 proc. individualias garantijas dėl negrąžintos paskolos dalies grąžinimo ir negrąžintos finansinės nuomos (lizingo) sutartyje nustatytos kainos ar jos dalies sumokėjimo.

Garantuojamos paskolos dydis negalėtų viršyti 5 mln. Eur ir šių EK Komunikate nustatytų ribų: 15 proc. ūkio subjekto vidutinės bendros metinės apyvartos per paskutinius trejus pasibaigusius ataskaitinius laikotarpius arba 50 proc. ūkio subjekto energijos išlaidų per 12 mėnesių, ėjusių prieš mėnesį, kurį pateikta paraiška dėl individualios garantijos suteikimo. Siūlomos priemonės būtų taikomos priimant sprendimus dėl individualių garantijų teikimo iki 2022 m. gruodžio 31 d.

- išbraukti pavedimą ŽŪM patikėjimo teise valdyti, naudoti valstybei nuosavybės teise priklausančias UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui akcijas ir disponuoti jomis.

Projekto nauda ir įgyvendinimo kaštai:

- numatoma, kad priėmus Projektą būtų daugiau ūkio subjektų galėtų naudotis finansų įstaigų teikiamomis paskolomis ir (ar) finansinės nuomos (lizingo) paslaugomis. Paskolų teikimas ūkio subjektams padėtų išvengti apyvartinių lėšų trūkumo. Individualios garantijos būtų teikiamos finansų įstaigoms ir už tuos ūkio subjektus, kurie dėl Rusijos agresijos prieš Ukrainą šiuo metu susiduria su laikiniais finansiniais sunkumais – tai užtikrintų ūkio subjektų veiklos tęstinumą, taip pat būtų išsaugotos darbo vietos bei dirbančiųjų pajamos;
- ŽŪM pažymi, kad iki 2022-12-31 planuojama už 33 mln. Eur paskolų suteikti 30 mln. Eur individualių garantijų. Įvertinus tai, kad dalis ūkio subjektų gali netinkamai vykdyti prisiimtus finansinius įsipareigojimus, prognozuojama, kad papildomas valstybės biudžeto lėšų poreikis 2022–2028 m. gali siekti 2,4 mln. Eur.

5. Derinimas:

- Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. rugpjūčio 16 d. išvadoje Nr. NV-2368 pateiktus pasiūlymus. 2022 m. rugpjūčio 18 d. antrinėje išvadoje Nr. NV-2395 Teisės grupė pažymi, kad pastabų ir pasiūlymų Projektui neturi.

6. Atitiktis Vyriausybės programos nuostatomis – tiesiogiai neįgyvendina.**7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina Projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (A dalyje).**

Ekonomikos politikos grupės patarėjas

Vaidas Talačka

Ekonomikos politikos grupės vyresnioji patarėja

Jurgita Gaižiūnienė

Jurgita Gaižiūnienė, tel. +37052098780; +37066842074, el. p.
jurgita.gaiziuniene@lr.lt